

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **SKS Business Unit s.r.o.**, se sídlem Smetanovo nábřeží 331, Hranice, zast. Mgr. Ondřejem Vaňkem, advokátem se sídlem Riegrova 379/18, Olomouc, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Ostravě**, se sídlem Zahradní 368/12, Ostrava, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2021, č. j. 25 A 220/2020 - 42,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2021, č. j. 25 A 220/2020 - 42, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci je řešena otázka eventuálního uplatnění zápůrčího a deklaratorního petitu v zásahové žalobě s ohledem na případné ukončení trvajících zásahu v průběhu řízení před krajským soudem.

[2] Dne 19. 8. 2020 oznámila žalobkyně žalovanému volná pracovní místa a požádala o jejich zveřejnění podle § 35 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, čemuž žalovaný s poukazem na nedostatky nevyhověl. Tímto postupem přitom mělo být zasaženo do práv žalobkyně, neboť oznámená místa hodlala obsadit cizinci, a zveřejnění míst kladl žalovaný jako podmínku pro vydání povolení k jejich zaměstnání.

[3] Krajský soud podanou zásahovou žalobu odmítl, neboť shledal, že žalobkyně se měla nejdříve domáhat ochrany opatřením proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění do pozdějších předpisů, což neučinila, a nevyčerpala tak dostupné prostředky ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá výše označené usnesení krajského soudu kasační stížností s jedinou kasační námitkou, na základě které požaduje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka souhlasí se závěrem krajského soudu o nevyčerpání opravného prostředku. Nicméně poukazuje na formulaci petitů v žalobě, kde primárně uplatnila zápůrčí petit, ale pro případ ukončení zásahu ze strany žalovaného také deklaratorní. Dle stěžovatelky byl zásah ukončen ke dni 2. 1. 2021, jelikož to je poslední den, kdy měla být hlášená místa podle hlášenky zveřejněna. Po tomto datu, kdy bylo vydáno i napadené usnesení, tak šlo již o ukončený zásah. Krajský soud se tedy neměl zabývat otázkou bezvysledného vyčerpání opravných prostředků, jelikož to není u deklaratorních žalob podmínkou řízení.

[6] Žalovaný se ve svém vyjádření bez dalšího ztotožnil s napadeným usnesením a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti, namítaných důvodů, včetně důvodů, ke kterým přihlíží z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Předně Nejvyšší správní soud připomíná, že žalobce nemůže volně zaměňovat zápůrčí a deklaratorní zásahovou žalobu. Pokud se žalobce brání před trvajícím zásahem, musí zvolit zápůrčí zásahovou žalobu a naopak (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 - 39, č. 4178/2021 Sb. NSS, odst. [109]).

[10] Judikatura ovšem připouští v případě zápůrčí žaloby eventuální uplatnění deklaratorního petitu v případě, že by zásah v průběhu řízení před krajským soudem skončil (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2014, č. j. 1 Afs 60/2014 - 48, odst. [22]; či nověji rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2020, č. j. 1 Afs 77/2020 - 29, odst. [22]; nebo rozsudek NSS ze dne 9. 11. 2020, č. j. 2 As 116/2017 - 94, odst. [38]). Jakkoliv byla část závěrů prvního citovaného rozsudku ohledně formulace výroků, ze kterého vychází i následující judikatura, překonána rozšířeným senátem (viz výše citovaný rozsudek č. j. 6 As 108/2019 - 39, odst. [108]; k tomu srov. i rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2021, č. j. 6 Afs 274/2020 - 41, odst. [13]; nebo rozsudek NSS ze dne 6. 9. 2021, č. j. 5 As 462/2019 - 35, odst. [30]), závěr o možnosti uplatnit eventuální deklaratorní petit pro případ ukončení zásahu v průběhu soudního řízení i nadále obstojí.

[11] Kasační soud ověřil ze spisu krajského soudu, že stěžovatelka primárně uplatnila zápůrčí petit. Následně v žalobě uvádí, že pro případ ukončení zásahu v průběhu soudního řízení navrhuje, aby krajský soud deklaroval nezákonnost namítaného zásahu. Eventuální petit ovšem krajský soud nikterak nerefletoval, což je zřejmé již z rekapitulace žaloby (bod 2. napadeného usnesení). Ani v dalších částech napadeného usnesení se pak nevěnuje otázce, zda zásah v době rozhodování krajského soudu stále trvá (za takový jej bez dalšího

pokračování

považuje), a nikterak se nevypořádává s uplatněným eventuálním petitem. V tomto rozsahu tak Nejvyšší správní soud považuje napadené usnesení za nepřezkoumatelné, což je důvodem pro jeho zrušení.

[12] V dalším řízení tak bude na krajském soudu, aby učinil úvahu o současné povaze zásahu namítaného stěžovatelkou, na základě toho vyhodnotil splnění podmínek řízení a podle toho o žalobě znovu rozhodl.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto usnesení krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu